

lističu, katerega sem pustil v svojem stanovanju, so zabeležene besede: »Kaznujem se sam radi ene napake.« Za te besede sem dolžen v očiščed zakonu pojasnitev. Nekeč je prišla k meni soproga profesorja in mi je tožila radi bolečin v zgornji ustnici. Pri natančnejšem pregledu sem odkril nezmatno oteklino, ki se mi je zdela sumljiva. Izprašal sem bolnico in jo prosil, naj mi pokaže barvilo za ustnice. Natančna razkrojila barvila so dokazala, da je sredstvo lepotečenja sestavljeno iz konjske masti. Bilo je to v času, ko je zavživalo rusko prebivalstvo v letu trajanja lakote konjsko meso. V barvilu so bili bacili smrkavosti. Konjska smrkavost je grozna bolezen, ki preide tudi na človeka in ko je zaključek je vsikdar — smrt! Naročil sem k sebi g. profesorja, mu razložil ženin položaj in mu dal tudi nasvet, katerega je izpolnil. Mož se je podal domov in je dal svoji nič hudega sluteči ženi ciankali. Izstavil sem mrtoogledno izpričevalo, ki se je glasilo, da je umrla ženska vsled kapi. Gospod profesor ni danes več med živimi in mu ne more škodovati moje priznanje.

Služaj profesorjeve žene me je napotil, da sem ravnal z vsemi bolniki, ki so se zatekli k meni z neozdravljivimi boleznimi, na enak način, da bi jih rešil mučne smrti. Vi kot državni pravdnik že veste, da nisem jaz prvi, ki sem prišel na umor iz usmiljenja. Poznam mnogo poklicnih tovarišev, ki so z menoj istega mnjenja. Težko je, neozdravljivemu bolniku razkriti istino. Ravnotako je nemogoče, prepustiti odločitev za umor reveža sorodnikom ali prijateljem. Vsa ta razmišljanja so me pripravila do spoznanja, da sem obračunal kar sam z žrtvami neozdravljivih bolezni, ne da bi bil koga vprašal. Zastrupljaj sem take bolnike in izstavljaj napačna potrdila o vzroku smrti.

Pred dnevi je umrla bolnica Nataša, po mojem spričevalu na srčni kapi. V resnici pa sem jo zastrupil. To je bil moj 40. umor. Ugotovil sem oteklino raka in sem bil mnjenja, da bi bila ope-

racija itak brezuspešna. Ko sem pa pozneje raztelesil truplo, sem odkril grozno zmoto. Oteklina je bila čisto nedolžnega značaja. Nataša je bila moja nevesta, vendar to ne spada k stvari. Podal sem se k duhovniku in sem se mu spovedal slučaja. Dobri starec je omedlel, ko je čul strašno izpoved. Ali ni vseh 40 umorov strašna zmota in greh, nad katerega odpustitjem sem obupal!

*

OBČNI ZBOR MARIBORSKE PROSVETNE ZVEZE

se vrši v četrtek, 26. novembra, v Mariboru v dvorani Prosvedne zveze v Zadrugi gospodarski banki. Začetek občnega zbora ob 10. uri predpoldne. Društva, pošljite svoje zastopnike!

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi v nedeljo dne 15. novembra ob pol petih popoldne v dvorani Prosvedne zveze proslavo 700letnice smrti sv. Elizabete. Vljudo vabimo vse članice, člane in prijatelje, da se proslave udeležijo v čim večjem številu. Vstopnice se dobijo pri vseh gospeh odbornicah. — Odbor.

Oploinica. Katoliško prosvedno društvo pripravlja za dogleden čas, najbrž že dne 15. novembra, krasno ljudsko igro »Mlinar in njegova hča«. To bo v novi seziji že druga predstava. Pred predstavo nastopi pevski zbor. Vsi prijatelji pošlene zabave prijazno vabljeni!

Malda Nedelja. Velika tombola se vrši v nedeljo dne 15. novembra točno ob treh popoldne v Društvenem domu ob vsakem vremenu. Nad 300 krasnih dobitkov, kakor vreče moke, obleke, perilo, podplati itd. Vabljeni vsi od blizu in od daleč! Ne zamudite tako ugodne prilike!

Središče ob Dravi. V nedeljo dne 15. novembra priredi tukajšnji Ljudski oder v Društvenem domu krasno narodno igro s peljem »Do-

men« v petih dejanjih. Vabimo k obilni udeležbi. Začetek ob 7. uri zvečer. — Naše društvo »Središka prosveta« je imelo dne 25. oktobra svoj redni letni občni zbor, združen s predavanjem g. Mihelčiča o zavarovanju. Tri ure trajajoči občni zbor je pokazal, koliko je društvo v pretečenem poslovnem letu storilo za ljudsko prosveto. Samo nekaj števil. Članov ima 167. Odseki: Fantovska Sloga, dekliska Vigred, dramatični Ljudski oder, tamburaški, pevski. Društvo je imelo pod predsedstvom kaplana Andreja Stakne 12 odborovih sej, odsekovi odbori pa 30 sej. Poučnih predavanj je bilo 32, med temi 9 s skioptičnimi slikami, fantovski odsek je imel še posebej 16 sestankov, dekliski pa 7. Dramatičnih nastopov je bilo 12. Priredili smo tudi prosvetno akademijo, proslavili očetov in materin dan z izbranim sporedom. Vaj za razne nastope je bilo nad 100. Denarnega prometa je bilo 23.666 Din. Dopisov 150. Že te številke kažejo, koliko ur, namenjenih počitku, je morala žrtvovati navdušena mladina, da je te uspehe dosegla kljub vsakokratnim nasprotovanjem. Izvoljen je bil stari odbor.

*

Predsednikovi milijoni.

Avguštin Leguia, ki je bil 15 let neomejen diktator južnoameriške države Peru, tiči že pol leta v ječi, ki je oddaljena komaj 100 m od predsednikove palače, kjer je izvrševal poprej svojo visoko službo.

Kakor njegov slavn prednik, prvi španski zmagovalc države Peru, Pizarro, je sanjal tudi Leguia o bogati in močni državi. Balzamirano truplo Pizarro počiva v stekleni krsti v katedrali peruanskega glavnega mesta; Leguia in njegov sin pa premišljujeta vsak v svoji zaporni celici o minljivosti prosvedne sreče.

Peruanske oblasti se trudijo, da bi izsledile težke milijone, katere je naložil ter skril predsednik Leguia po inozemskih bankah. Doslej so bila vsa tozadevna povpraševanja zamanj in zaprti Leguia se brani trdovratno, da bi o naložbi kaj izpovedal ter izdal.

mož s prodajo zadovoljen. Naslednji dan je mesar prejel sledečo brzojavko: »Strinjamo se s prodajo svoje žene po dve liri za kilogram žive teže. Jo pošljem jutri.«

Vandrovce je potkal na vrata: »Gospa, holan sem. Zdravnik mi je dal tole medicino, pa je ne morem vzeti, je dejal ter ji pokazal steklenico. — Gospa: »Ubožec. Zlico rabite in kozarec vode, kajne?« — Vandrovce je odkimal: »Ne, radi tega bi vas ne nadlegoval. Toda, zdravilo moram jemati po kosilu. Gospa, ali vam je morda kaj od opoldne ostalo?«

Noče delati. Len dijak (pri sebi): »Danes

vas in med njihova dekleta silil — gledajo po strani, skoro sovražno.

In res je hajdinski krojač in godec Martinek Mlakar, daleč naokoli znan dobrovoljček in šalivec, ki so ga bile polne vse gostilne in je vse slišal in izvedel, Rajavca opozoril, naj gospod Dominik rajši ne prihaja več v vas. Zakaj ljudje se boje, da bi zanesel med nje strup črne kuge.

Rajavec se izprva za svarilo ni mnogo zmenil. A ko je nekaj ljudi nenadoma zbolelo tudi na Hajdini, nekaj jih umrlo, so mnogi, zlasti moška mladina, naravnost in odkrito govorili, da je pisarjev fant, ki se pri Rajavcu ženi, bolezen iz mesta prinesel. In so grozili, da mu poti na Hajdino ne bodo več posebno prijetne.

Martinek je Rajavca posvaril še resneje. Dasi pijanček, ni bil nevhvaležen za dobroto, ki so jih sprejemali otroci in žena od Rajavčevih, ko so pomanjkanje trpeli, ker se je on po gostilnah klatil in še tisto malo, kar je zaslužil, zapravil in zapil. Zadnji časi, umiranje krog njega, ga je naredilo resnejšega, za dobro dovzetnejšega. In je hotel nekaj dobrega storiti tudi Rajavčevim in Dominiku, ki ga je zaradi njegovega vedrega in priljudnega značaja rad imel.

Tedaj je Rajavec res prosil Dominika, naj nekaj časa ne prihaja. Saj ve, kako je vse razburjeno, vse

brez uma, za vsako nepremišljeno dejanje kakor nikoli poprej pripravljeno.

A mladenič se je čudil: »Da bi se bal! Nikoli se nisem, v teh časih še manj. Saj slednji dan zrem smrti v oči.«

A Rajavec je govoril, kako ga gledajo sosedi že skoro vsi po strani. In ne bi imel rad ne zaradi sebe in svojih, ne zaradi brata župnika, če bi nastalo res sovrašтво vse vasi zoper njega in njegove. In da je krojač Martinek, ki mnogo sliši in izve, govoril to in to. In gotovo ne brez vzroka.

Naposled se je Dominik vdal, dasi s težkim srcem.

Ko je jezdil nazaj v mesto, je sedel Martinek ob oknu svoje raztrgane kočje in je sinčku hlače krpal — najbolj strgani v vasi so bili vedno njegovi otroci.

Dominik je pred oknom konja ustavil.

»Mlakar, ali bi mi storili veliko uslugo?«

»Rad, gospod, če takle krojaček more takemu gospodu kaj storiti.«

»Ako bi v prihodnjih časih ne prijezdil več ven, pa bi se pri Rajavcu kaj posebnega dogodilo, recimo, da bi Rozka zbolela — zakaj nihče ne ve danes, kaj nam prinese jutrišnji dan — ali bi zakurili na Rajavčevi njivi ob cerkvi tri ognje?«

»Rad, gospod Dominik. Rajši bi pa imel, če ne bo potrebno.«